

تئوری حسابداری مالی

(جلد اول)

(ویرایش جدید)

نویسنده: ویلیام اسکات

ترجمه: دکتر علی پارسائیان

سرشناسه	اسکات، ویلیام رابرت، ۱۹۲۱ - م. Scott, William Robert
عنوان و نام پدیدآور	تئوری حسابداری مالی/ویلیام آر. اسکات؛ مترجم علی پارسائیان.
مشخصات نشر	تهران: صفار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ج۲: جدول، نمودار.
شابک	دوره: 2-978-964-388-576: ج۱: 8-978-964-388-574: ج۲: 5-978-964-388-575
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Financial accounting theory, 7th ed, 2015.
موضوع	حسابداری
موضوع	Accounting
شناسه افزوده	پارسائیان، علی، ۱۳۲۲ - مترجم
شناسه افزوده	Parsayan, Ali
رده بندی کنگر	HF ۵۶۲۵
رده بندی دیوب	۶۵۷
شماره کتابخانه ملی	۵۹۲۷۲۷۶

فهرست نویسی پیش از انتشار: انتشارات صفار

SMS

۳۰۰۰۵۳۵۱

نام کتاب	تئوری حسابداری مالی (جلد اول) (ویرایش جدید)
نویسنده	ویلیام آر. اسکات
مترجم	دکتر علی پارسائیان
طرح جلد	فرهاد کمالی
حروفچینی	معرفت
لیتوگرافی	گنج شایگان
چاپخانه	گنج شایگان
تیراژ	۵۵۰ نسخه
قیمت	۸۵۰۰۰ ریال
نوبت چاپ	اول - پاییز ۱۳۹۸
ناشر	انتشارات صفار
مرکز پخش	خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه همکف
	انتشارات اشراقی ① ۶۶۴۰۸۴۸۷
	خیابان انقلاب - روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران - بازارچه کتاب - طبقه همکف
	پخش کتاب بینش ② ۶۶۴۹۶۲۹۹
	کتابفروشی صفا ③ ۶۶۹۷۸۸۴۶

ISBN 978-964-388-574-8

شابک: ۸-۵۷۴-۳۸۸-۹۶۴-۹۷۸

ISBN 978-964-388-576-2

شابک دوره: ۲-۵۷۶-۳۸۸-۹۶۴-۹۷۸

www.saffarpublishing.ir

www.eshraghipubpub.com

Email: saffar_publishing@yahoo.com

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر، یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مدیریت واحد تولید انتشارات صفار: ۰۹۱۲-۱۰۷۳۰۰۳

پیشگفتار [اقتباس از مؤلف]

این کتاب بر پایه یک سلسله مطالبی (یادداشت‌هایی) قرار دارد که برای تدریس واحد درسی «تئوری‌های حسابداری مالی» و سخنرانی در «انجمن حسابداران خبره کانادا» ارائه شده است. اهمیت این مطالب مالی آشکار شد که ما توانستیم با مراجعه به آنها درباره نقش حسابداری مالی و گزارشگری در رابطه با تحقیقات انجام شده درباره بازارهای کاراً یا تحقیقات مربوط به اطلاعات مطرح در سیستم اقتصادی (طی چندین سال) آگاه شویم و دریابیم؛ آن‌گاه که به صورت رسمی مسئله «ارزش اطلاعات» مطرح شود (عامل تعیین‌کننده رابطه بین شرکت‌ها) موضوع «تئوری حسابداری مالی» وارد صحنه خواهد شد.

مسئله اصلی این بود، تنظیم مجموعه بزرگی از تصمیمات و ارائه چارچوبی مشخص برای توضیح یا توجیه آن (مورد تأیید صاحب‌نظران و دانشجویان) به گونه‌ای که آنها بتوانند بدان وسیله اهمیت آن را (از نظر شرایط حاکم بر حسابداری مالی) و در نهایت کاربرد آن در محیط کار در آینده، مورد تأیید قرار دهند.

چنین به نظر می‌رسد، کتاب توانسته است به هدف مورد نظر دست‌یابد زیرا سال‌ها است به عنوان منبع یا کتاب مرجع مورد توجه و استفاده دانشجویان این رشته و پژوهشگران قرار گرفته است در بسیاری از دانشگاه‌ها در واحدهای درسی تئوری‌های حسابداری به عنوان منبع اصلی مورد توجه است (برای دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد).

اگر چه کتاب دارای نگرش نظری (تئوریک) است، ولی از ساختار حسابداری مالی و شرایط حاکم بر فرآیند تدوین استانداردها هم غافل نمانده است. بخش عمده‌ای از آن درباره استانداردهای حسابداری مالی است، بسیاری از استانداردها شرح داده شده و مورد ارزیابی قرار

گرفته‌اند. برخی از آنها عبارت‌اند از: استانداردهای مطرح درباره سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش بازار اقلام، ابزارهای مالی، برگ حق خرید سهام، آزمون‌های کاهش ارزش، ثبت و گزارش نکردن برخی از رویدادهای مالی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و سود جامع. همچنین درباره ساختار سازمان‌ها و نهادهای تدوین‌کننده استانداردها شرح داده و کوشیده‌ایم دانشجویان را با محتوای استانداردها آشنا سازیم.

من در بسیاری از همایش‌های Ph.D از مطالب این کتاب استفاده کرده‌ام. اغلب مقاله‌های نتیجه تحقیق را راجع به موضوع قرار داده‌ام. دانشجویان می‌توانند با استفاده از چارچوب کتاب (به عنوان راهی برای تحقیقات استفاده کنند).

رویدادهایی در کلاس توجه قرار گرفتند که می‌توانند بیانگر فروپاشی بازار اوراق بهادار ۲۰۰۸-۲۰۰۷ باشد. در این رویدادها باعث مطرح شدن پرسش‌های مهمی شده‌اند (در رابطه با معتبر بودن الگوهای اقتصادی، کاربرد روش‌های حسابداری). از این دیدگاه فرضیه (اثبات نشده) بازارهای کارآ و متناسب این فرضیه مورد ارزیابی قرار گرفته است.

اساس متن برپایه چارچوب نظری قرار دارد و همان‌گونه که توضیح داده‌ایم این چارچوب یکی از جنبه‌های مهم محیط حاکم بر حسابداری مالی تشکیل می‌دهد. رابطه آن با تسوری مورد ارزیابی قرار گرفت. دیدگاه این است: با استفاده از «تدوین» سرمایه‌گذارانی که بخردانه عمل می‌کنند می‌توان به حسابداران کمک کرد اطلاعاتی را در سیستم‌های مالی بگنجانند که از نظر سرمایه‌گذاران سودمند باشند.

در پایان مترجم یادآور می‌شود که کتاب مسئله - محور است و دانش‌ویان می‌توانند زمانی مدعی شوند مطالب ارائه شده را فرا گرفته‌اند که بتوانند مسئله‌های پایان هر فصل را حل کنند.

علی پارسائیان

فصل ۱: پیشگفتار

۱-۱ هدف این کتاب	۱۴
۱-۲ دیدگاه تاریخی	۱۴
۱-۳ ترکیب حساب در بازار سرمایه ۲۰۰۸-۲۰۰۷	۲۹
۱-۴ تنظیم قراردادهای کارآ	۴۰
۱-۵ رعایت اصول اخلاقی	۴۳
۱-۶ مقایسه استانداردهای تارن مرور استانداردهای اصول محور	۴۶
۱-۷ در هم تافتگی اطلاعات ارائه شد در ص نهای مالی	۴۸
۱-۸ نقش تحقیقات حسابداری	۵۰
۱-۹ اهمیت نابرابری اطلاعات	۵۱
۱-۱۰ تئوری حسابداری مالی: مسئله بنیادی	۵۴
۱-۱۱ واکنش در برابر مسئله بنیادی: مقررات	۵۸
۱-۱۲ ساختار کتاب	۵۹
۱-۱۲-۱ شرایط آرمانی یا مطلوب	۵۹
۱-۱۲-۲ گمراه کردن افراد با ارائه اطلاعات نادرست	۶۱
۱-۱۲-۳ نداشتن صداقت در معرفی خود	۶۲
۱-۱۲-۴ تدوین استاندارد	۶۲
۱-۱۲-۵ فرآیند تدوین استانداردها	۶۳
۱-۱۳ مهم و اثرگذار بودن تئوری حسابداری مالی در دنیای عمل	۶۹

فصل ۲: سیستم حسابداری تحت شرایط آرمانی

۲-۱ چکیده	۷۸
۲-۲ الگوی ارزش فعلی در شرایط مطمئن	۷۸
۲-۲-۱ خلاصه	۸۴
۲-۳ فرمول محاسبه ارزش فعلی در شرایط نامطمئن	۸۵

۹۴	۲-۳-۱ خلاصه
۹۵	۲-۴ چند مثال از شیوه ثبت و گزارش کردن ارزش فعلی اقلام
۹۵	۲-۴-۱ ثبت و گزارش کردن ذخایر نفت و گاز
۹۷	۲-۴-۲ خالص جریانهای نقد حاصل از ذخایر نفت و گاز اثبات شده (حسابرس نشده)
۱۰۰	۲-۴-۳ شیوه ثبت و گزارش کردن ذخایر نفت و گاز
۱۰۶	۲-۴-۴ خلاصه‌ای از شیوه محاسبه ارزش فعلی جریانهای نقد مورد انتظار از ذخایر نفت و گاز
۱۰۶	۲-۵ بازنگری در سیستم حسابداری مبتنی بر بهای تمام شده
۱۰۶	۲-۵-۱ مقایسه میناهای سنجش یا اندازه‌گیری
۱۱۱	۲-۵-۲ نتیجه
۱۱۱	۲-۶ در دنیای واقعی چیزی به نام سود خالص واقعی وجود ندارد!
۱۱۴	۲-۷ نتیجه: حسابداری در شرایط زمانی
۱۱۴	پیش و مسئله

فصل ۳: سودمند بودن اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی

۱۳۴	۳-۱ چکیده
۱۳۵	۳-۲ شیوه ارائه اطلاعات سودمند برای تصمیم‌گیری
۱۳۷	۳-۲-۱ خلاصه
۱۳۷	۳-۳ تئوری تصمیم‌گیری یک نفر
۱۳۸	۳-۳-۱ تئوری تصمیم در دنیای عمل
۱۴۳	۳-۳-۲ سیستم اطلاعات
۱۵۱	۳-۳-۳ ارائه تعریفی از اطلاعات
۱۵۲	۳-۳-۴ خلاصه
۱۵۲	۳-۴ منطق سرمایه‌گذار ریسک‌گریز
۱۵۷	۳-۵ تنوع بخشیدن به اقلام تشکیل دهنده پرتفوی
۱۶۰	۳-۶ افزایش یافتن سودمندی اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی
۱۶۰	۳-۶-۱ مقدمه
۱۶۰	۳-۶-۲ هدف‌های تجزیه و تحلیل و بحث مدیریت
۱۶۳	۳-۶-۳ مثالی از اطلاعات ارائه شده در سند تجزیه و تحلیل و بحث مدیریت
۱۷۳	۳-۶-۴ سودمند بودن اطلاعات ارائه شده در تجزیه و تحلیل و بحث مدیریت

۳-۶-۵	نتیجه	۱۷۵
۳-۷	واکنش نهادها و سازمان‌های فعال در حوزه حسابداری در برابر سودمندی اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی	۱۷۶
۳-۷-۱	چارچوب نظری	۱۷۶
۳-۷-۲	خلاصه	۱۸۶
۳-۸	نتیجه‌گیری درباره سودمند بودن اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی	۱۸۶
	پرسش و مسئله	۱۸۸

فصل ۴: بازارهای کارآی اوراق بهادار

۴-۱	چکیده	۲۰۸
۴-۲	بازارهای کارآی اوراق بهادار	۲۱۰
۴-۲-۱	معنی کارآیی	۲۱۰
۴-۲-۲	شیوه‌ای که قیمت‌های بازار می‌توانند اطلاعات موجود را به درستی منعکس نمایند	۲۱۴
۴-۲-۳	خلاصه	۲۱۷
۴-۳	جنبه‌های کاربردی بازارهای کارآ از نظر ارائه گزارش مالی	۲۱۸
۴-۳-۱	جنبه‌های کاربردی	۲۱۸
۴-۳-۲	خلاصه	۲۲۲
۴-۴	توان آگاهی‌دهندگی قیمت	۲۲۳
۴-۴-۱	بی‌ثباتی در استدلال	۲۲۳
۴-۴-۲	خلاصه	۲۲۹
۴-۵	الگوی قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۲۹
۴-۵-۱	الگوی قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۲۹
۴-۵-۲	الگوی قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۳۴
۴-۵-۳	خلاصه	۲۳۷
۴-۶	نابرابری اطلاعات	۲۳۷
۴-۶-۱	نگاهی دقیق‌تر به نابرابری اطلاعات	۲۳۷
۴-۶-۲	ارزش بنیادی	۲۴۴
۴-۶-۳	خلاصه	۲۴۷
۴-۷	اهمیت کارکرد عالی بازارهای اوراق بهادار از نظر جامعه	۲۴۸

۴-۸	بازار کارآی اوراق بهادار: نتیجه گیری	۲۵۲
۲۵۵	پرسش و مسئله	

فصل ۵: سیستم حسابداری ارائه کننده اطلاعات سودمند

۲۷۰	۵-۱ چکیده	
۲۷۲	۵-۲ مسئله مطرح در تحقیق	
۲۷۲	۵-۲-۱ واکنش بازار: دلیل ها	
۲۷۴	۵-۲-۲ آه شدن از واکنش بازار	
۲۷۵	۵-۲-۳ عکس عوامل کل بازار از عوامل خاص شرکت	
۲۷۷	۵-۲-۴ مقایسه بازده ها و سود	
۲۸۰	۵-۳ تحقیق بال و برزن	
۲۸۰	۵-۳-۱ شیوه اجرای تحقیق	
۲۸۳	۵-۳-۲ علت یا رابطه	
۲۸۵	۵-۳-۳ نتیجه تحقیق بال و برزن	
۲۸۷	۵-۴ ضریب واکنش در برابر سود خالص	
۲۸۸	۵-۴-۱ دلیل هایی برای واکنش های متفاوت	
۲۹۸	۵-۴-۲ کاربرد نتیجه تحقیقات انجام شده بر روی ضریب واکنش برابر سود خالص	
۳۰۰	۵-۴-۳ محاسبه سود خالص مورد انتظار سرمایه گذار	
۳۰۳	۵-۴-۴ خلاصه	
۳۰۴	۵-۵ یک نقطه ضعف در بهترین روش حسابداری	
۳۰۶	۵-۶ مهم و اثرگذار بودن سایر اطلاعات ارائه شد در صورت های مالی	
۳۱۰	۵-۷ نتیجه اهمیت اطلاعات مهم و اثرگذار	
۳۱۲	پرسش و مسئله	

فصل ۶: سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش بازار اقلام تشکیل دهنده صورت های مالی و ارائه اطلاعات سودمند برای تصمیم گیری

۳۳۰	۶-۱ چکیده	
۳۳۳	۶-۲ آیا بازارهای اوراق بهادار به صورت کامل کارآ هستند؟	
۳۳۳	۶-۲-۱ مقدمه	

۳۳۹	۶-۲-۲ ثوری سوداگری.....
۳۴۳	۶-۲-۳ آیا بتا مرده است؟.....
۳۴۶	۶-۲-۴ نوسان بیش از حد بازار سهام.....
۳۴۸	۶-۲-۵ حباب‌های بازار سهام.....
۳۴۹	۶-۲-۶ بحث‌های مطرح درباره مقایسه کارایی بازار اوراق بهادار با علوم مالی رفتاری.....
۳۵۲	۶-۳ نابسامانی بازار کارآی اوراق بهادار.....
۳۵۹	۶-۴ توجه نکردن به عقل سلیم.....
۳۶۶	۶-۵ نگاهی گذر به ناکارایی بازار اوراق بهادار.....
۳۶۹	۶-۶ کارایی بازار اوراق بهادار و رفتار بخردانه سرمایه‌گذاران: نتیجه‌ها.....
۳۷۴	۶-۷ دلیل‌های دیگر در حمایت از سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش اقلام تشکیل‌دهنده صورت‌های مالی.....
	۶-۸ توان اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی به آن اندازه نیست که بتوان با تکیه بر آن ارزش شرکت را تعیین کرد.....
۳۷۵	
۳۸۰	۶-۹ ثوری مازاد نیالوده از اولسان.....
۳۸۰	۶-۹-۱ سه فرمول برای محاسبه ارزش شرکت.....
۳۸۶	۶-۹-۲ تداوم سود خالص.....
۳۹۰	۶-۹-۳ محاسبه ارزش شرکت.....
۳۹۶	۶-۹-۴ تحقیقات تجربی در مورد الگوی مازاد خالص.....
۴۰۰	۶-۹-۵ خلاصه.....
۴۰۱	۶-۱۰ مسئولیت‌های قانونی حساب‌رسان.....
۴۰۷	۶-۱۱ نتیجه‌گیری: کاربرد سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش جاری اقلام: ارائه اطلاعات سه وجهی.....
۴۰۸	پرسش و مسئله.....

فصل ۷: کاربرد سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش جاری اقلام تشکیل‌دهنده صورت‌های مالی

۴۲۶	۷-۱ چکیده.....
۴۲۷	۷-۲ سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش جاری اقلام (تشکیل‌دهنده صورت‌های مالی).....
۴۲۷	۷-۲-۱ دو نمونه از سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش جاری اقلام.....
۴۳۱	۷-۲-۲ سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش جاری اقلام و صورت سود و زیان.....
۴۳۳	۷-۲-۳ خلاصه.....
۴۳۴	۷-۳ نمونه‌هایی که از دیرباز برحسب ارزش جاری یا بازار گزارش شده‌اند.....

۴۳۵	۷-۳-۱ حساب‌های دریافتنی و پرداختنی.....
۴۳۵	۷-۳-۲ جریان‌های نقدی که طبق مفاد قراردادها ثابت هستند.....
۴۳۷	۷-۳-۳ قاعده اقل بهای تمام شده یا بازار.....
۴۳۸	۷-۳-۴ حق (اختیار) تجدیدنظر در ارزش اموال، تجهیزات و ماشین‌آلات.....
۴۳۸	۷-۳-۵ آزمون کاهش یافتن ارزش اموال، تجهیزات و ماشین‌آلات.....
۴۴۰	۷-۳-۶ خلاصه.....
۴۴۰	۷-۴ ارائه تعریفی از ابزارهای مالی.....
۴۴۱	۷-۵ ابزارهای مالی اولیه.....
	۷-۵-۱ بحث از سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش بازار (فروش) اقلام تشکیل دهنده صورت‌های مالی، تدوین‌کنندگان استاندارد عقب‌نشینی کردند.....
۴۴۱	۷-۵-۲ تغییرات طرح داده‌شده در سیستم حسابداری مبتنی بر ارزش بازار اقلام در دوره‌های بلندمدت.....
۴۴۸	۷-۵-۳ حق یا اختیار گزارش کردن برخی از اقلام به ارزش بازار یا فروش.....
۴۵۲	۷-۵-۴ خلاصه و نتیجه.....
۴۵۳	۷-۶ ریسک قدرت نقدینگی (نقدشده ناشی).....
۴۵۵	۷-۷ شناسایی (ثبت و گزارش) نکردن برخی از ایدهای مالی و ارائه نکردن صورت‌های مالی تلفیقی.....
۴۶۱	۷-۸ اوراق بهادار مشتقه: ابزارهای مالی.....
۴۶۱	۷-۸-۱ ویژگی‌های اوراق بهادار مشتقه.....
۴۶۶	۷-۸-۲ شیوه ثبت و گزارش کردن قراردادهای مصون.....
۴۷۲	۷-۹ نتیجه‌ها و شیوه ثبت و گزارش کردن ابزارهای مالی.....
۴۷۲	۷-۱۰ شیوه ثبت و گزارش کردن دارایی‌های نامشهود.....
۴۷۲	۷-۱۰-۱ مقدمه.....
۴۷۵	۷-۱۰-۲ شیوه ثبت و گزارش کردن سرقتی خریداری شده.....
۴۷۹	۷-۱۰-۳ سرقتی ایجاد شده در شرکت.....
۴۸۴	۷-۱۰-۴ نگاهی دوباره به الگوی مازاد نیالوده.....
۴۸۵	۷-۱۰-۵ خلاصه.....
۴۸۶	۷-۱۱ شیوه ثبت و گزارش کردن ریسک.....
۴۸۶	۷-۱۱-۱ ریسک بتا.....
۴۸۹	۷-۱۱-۲ مدیران ریسک خاص شرکت را تحت مدیریت.....
۴۸۹	یا کنترل قرار می‌دهند. چرا؟.....
۴۹۱	۷-۱۱-۳ واکنش بازار اوراق بهادار در برابر سایر ریسک‌ها.....

۴۹۴	 خلاصه ۷-۱۱-۵
۴۹۵	 ۷-۱۲ نتیجه‌ها و کاربرد سیستم‌های حسابداری مبتنی بر ارزش جاری ارقام
۴۹۷	 پرسش و مسئله

فصل ۸: تنظیم قرارداد کارآ با هدف ارائه اطلاعات سودمند

۵۱۶	 ۸-۱ چکیده
۵۱۹	 ۸-۲ تئوری تنظیم قرارداد کارآ چیست؟
۵۲۲	 ۸-۳ تقاضا برای اطلاعات ارائه شده در صورتهای مالی انتشار یافته در قراردادهای تنظیم شده در بازارهای کارآ
۵۲۲	 ۸-۳-۱ وام‌ده - گان
۵۲۳	 ۸-۳-۲ سهام‌داران
۵۲۴	 ۸-۴ سیاست‌های حسابداری مالی قراردادهای کارآ
۵۲۴	 ۸-۴-۱ قابل اعتماد بودن اسنادات
۵۲۶	 ۸-۴-۲ محافظه‌کاری
۵۳۰	 ۸-۵ دقت بسیار زیاد در تنظیم قراردادها
۵۳۵	 ۸-۶ دادن حق خرید سهام به کارکنان
۵۴۹	 ۸-۷ منظور کردن هزینه‌های صدور برگ اختیار سهام در همان دوره زمانی
۵۵۱	 ۸-۸ تبیین کارآیی از فرصت‌طلبی (هنگام تنظیم قراردادها)
۵۵۷	 ۸-۹ خلاصه‌ای از قراردادهای کارآ؛ از دیدگاه گرفتن وام
۵۵۷	 (انتشار اوراق قرضه) و توان مدیر (به عنوان نماینده سهامداران)
۵۵۸	 ۸-۱۰ قراردادهای تلویحی (نانوشته)
۵۵۸	 ۸-۱۰-۱ ارائه تعریفی از این قراردادها و نتیجه تحقیق‌های تجربی
۵۶۰	 ۸-۱۱ خلاصه از از قراردادهای کارآ
۵۶۱	 پرسش و مسئله